

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 178/03-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť J. E., bytom L., zastúpeného advokátom JUDr. L. A., B., vo veci porušenia jeho práv podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. Er 34/2000 a uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. Er 34/2000 z 27. marca 2003, ako aj postupom súdneho exekútora JUDr. J. Š., Exekútorický úrad, Bratislava, Fedinova 5, vo veci exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 1068/1999/Ši, za účasti Okresného súdu Bratislava II a súdneho exekútora JUDr. J. Š., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. E. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2003 doručená sťažnosť J. E., bytom L. 125 (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho práva podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 34/2000 a uznesením okresného súdu uvedenej spisovej značky z 27. marca 2003, ako aj postupom súdneho exekútora JUDr. J. Š., Exekútorský úrad, Bratislava, Fedinova 5 (ďalej len „súdny exekútor“), v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. EX 1068/1999/Ši. Sťažovateľ označil ako účastníka v 1. rade, proti ktorému smeruje jeho sťažnosť (odporcu 1), okresný súd a v 2. rade (odporcu 2) súdneho exekútora.

Sťažovateľ uviedol, že ho súdny exekútor upovedomil listom z 27. marca 2001 o začatí exekúcie. Proti upovedomeniu o začatí exekúcie vzniesol sťažovateľ 12. apríla 2001 námietky *„najmä voči legitímácii právneho zástupcu nakoľko nemal relevantnú plnú moc v zmysle § 243 Obchodného zákonníka“*.

Neústavnosť postupov okresného súdu, súdneho exekútora a napadnutého uznesenia okresného súdu vidí sťažovateľ najmä v tom, že *„súd konal v jeho neprítomnosti a boli mu teda upreté práva dané článkom 48 ods. 2. Uznesenie postráda náležitosti Uznesenia podľa OSP a nie je zrejmé či bolo vydané sudcom. Tento fakt musel byť aj Žalovanému 2 zrejmý. Navyiac Navrhovateľ konštatuje, že konania prebehli na základe návrhov osoby, ktorá nemala relevantnú plnú moc; ako už bolo spomenuté v prípade daného subjektu mala plná moc obsahovať dva podpisy štatutárnych orgánov (nulitná aktívna legitímácia)“*.

Vzhľadom na to sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nasledovné uznesenie:

„Predbežné opatrenie

Do právoplatného ukončenia konania pred Ústavným súdom SR súd zakazuje Žalovanému 2 pokračovať v exekúcii EX 1068/99 Ši.

Nález

Žalovaný 1 porušil článok 1 ods. 1 a článok 48 ods. 2 Ústavy SR a článok 6.1 Európskeho dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava 2 Er 34/2000, Ex 1068/99 zo dňa 27. 3. 2003 sa zrušuje a vec sa vracia na nové konanie a rozhodnutie.

Žalovaní sú povinní uhradiť Navrhovateľovi spravodlivé zadostučinenie v rozsahu čiastky, o ktorú Žalovaný 2 do vykonateľnosti Predbežného opatrenia ukrátil Navrhovateľa.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 i. f. ústavy a § 49 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je daná právomoc ústavného súdu chrániť základné práva a slobody len vtedy, ak o tejto ochrane nerozhoduje iný súd. Ústavný súd je preto v súlade so svojou právomocou oprávnený chrániť základné práva a slobody fyzických osôb alebo právnických osôb len vtedy, ak o takej ochrane nerozhoduje žiaden iný súd, alebo tiež v prípade, ak základné práva alebo slobody porušil všeobecný súd svojím rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom a toto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah súvisí s právom na súdnu ochranu a princípmi spravodlivého súdneho procesu, pričom neexistuje zákonná možnosť nápravy takeého porušenia v konaní pred všeobecnými súdmi.

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, I. ÚS 15/01, III. ÚS 53/02). K tomu treba dodať, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V exekučnom konaní podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) má povinný viacero právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia, ktoré môže využiť vtedy, ak v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí sa vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov, ku ktorým patria aj tvrdenia sťažovateľa obsiahnuté v jeho námietkach proti exekúcii, napr. že zaniklo právo oprávneného vyplývajúce z exekučného titulu v dôsledku splnenia dlhu alebo že sú tu iné dôvody na zastavenie exekúcie pre jej neprípustnosť (m. m. IV. ÚS 40/02).

K takým právnym prostriedkom patria nielen námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, ale aj návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v absolútne alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (resp. jej vykonávanie).

Námietky povinného proti upovedomeniu o začatí exekúcie sú podľa § 50 Exekučného poriadku iba jedným z prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní. Námietky povinného nepredstavujú zároveň ani najúčinnější prostriedok ochrany jeho práv, pretože nevyhovenie námietkam nie je možné napádať riadnym opravným prostriedkom. Efektívnejším prostriedkom obrany povinného je návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (z dôvodu, že možno očakávať zastavenie exekúcie). Uvedený prostriedok môže povinný podať kedykoľvek po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, ak je spojený s návrhom na zastavenie exekúcie. Exekučný poriadok (§ 57) pripúšťa taktiež podať návrh na zastavenie exekúcie samostatne, pričom tento návrh nie je závislý na tom, či povinný podal námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, prípadne sa takým námietkam nevyhovelo. Vyššia účinnosť návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu k ochrane povinného vyplýva z toho, že proti rozhodnutiu o tomto návrhu je prípustné v prevažnej väčšine prípadov odvolanie, o ktorom sa rozhoduje v riadnom inštančnom postupe na súde

vyššieho stupňa. Odvolanie je vždy prípustné v prípadoch, v ktorých sa v návrhu na zastavenie exekúcie tvrdí, že po vydaní exekučného titulu došlo k splneniu dlhu [§ 57 ods. 1 písm.

f)

a § 58 ods. 4 Exekučného poriadku].

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuviedol, že by bol podal návrh na odklad exekúcie alebo zastavenie exekúcie, zmienil sa len o tom, že proti upovedomeniu o začatí podal námietky. Na základe toho sa zrejme nazdával, že vyčerpal všetky opravné prostriedky, resp. iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytoval. Takýto názor však nie je vecne správny. V prejednávanej veci Exekučný poriadok umožňoval sťažovateľovi takú ochranu jeho základných práv, ktorých porušenie namieta, na ktorú bol oprávnený bez časového obmedzenia ihneď po začatí exekučného konania, o ktorom sa dozvedel, najneskôr dňom doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. Sťažovateľ bol nielen oprávnený, ale aj povinný na to, aby tieto účinné právne prostriedky ochrany jeho práv v exekučnom konaní (návrh na odklad exekúcie a zastavenie exekúcie podľa § 56 a 57 Exekučného poriadku) pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využil.

Konštatujúc, že sťažovateľ napriek tomu, že mal na ochranu svojich základných práv k dispozícii účinné právne prostriedky, tieto nevyužil, ústavný súd postupujúc podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, § 49 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jeho sťažnosť odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu, že vzhľadom na princíp subsidiarity nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na uvedené sa už ústavný súd návrhom sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2003